

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2006. OKTÓBER 13.

Határozat	1085/2006. (VIII. 28.) Korm.hat.	az „Arany János Közalapítvány a Tudományért” közalapítvány megszüntetéséről	128
-----------	----------------------------------	---	-----

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalásai a 2006. szeptember 26-án megtartott üléséről	128
--	-----

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2006. július 10-i ülésének állásfoglalásai	130
--	-----

Közlemények	Pályázati felhívások	tudományos segédmunkatársi munkakör betöltésére, Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázat elnyerésére	130
-------------	----------------------	---	-----

Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél és főtitkáránál	131
------------	--	-----

Helyesbítés

HATÁROZAT

A Kormány

1085/2006. (VIII. 28.) Korm.határozata

az „Arany János Közalapítvány a Tudományért”

közalapítvány megszüntetéséről

1. A Kormány a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 74/G. §-ának (9) bekezdésében foglaltak alapján a Magyar Tudományos Akadémiával mint társalapítóval együtt kezdeményezi az „Arany János Közalapítvány a Tudományért” közalapítvány (a továbbiakban: Közalapítvány) megszüntetését, mivel a Közalapítvány által ellátott közfeladat más módon, más szervezeti keretek között hatékonyabban megvalósítható.

2. A Kormány felhatalmazza az oktatási és kulturális minisztert, hogy a Fővárosi Bíróságnál kérelmezze az alapítók nevében a Közalapítvány megszüntetését, és kérje annak soron kívüli elbírálását.

Felelős: oktatási és kulturális miniszter

Határidő: azonnal

3. A Kormány egyetért azzal, hogy a Közalapítvány megszűnése esetén

a) annak közfeladatait a Magyar Tudományos Akadémia látja el,

b) a pénzügyi kötelezettségek teljesítését követően megmaradt vagyont a Magyar Tudományos Akadémia a Közalapítványhoz hasonló célra fordítja,

c) a megszüntetésről és az a)–b) pontokban foglaltakról, valamint a Közalapítvány vagyonának a Közalapítvány céljához hasonló célra történő felhasználásáról a Magyar Tudományos Akadémia közleményében tájékoztatja a nyilvánosságot.

4. A Kormány tudomásul veszi, hogy a Közalapítvány megszüntetésével kapcsolatos kiadások és a vagyonából esetleg nem teljesíthető kötelezettségek (ideértve a megszüntetés során vagy azt követően feltárt kötelezettségeket is) rendezését a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésének terhére vállalja.

5. Ez a határozat a közzétételével lép hatályba, egyidejűleg az „Arany János Közalapítvány a Tudományért” közalapítvány létrehozásáról szóló 1072/1997. (VII. 4.) Korm.határozat, az „Arany János Közalapítvány a Tudományért” közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról szóló 2338/1997. (X.30.) Korm.határozat és az 1015/2001. (III. 6.) Korm.határozat, valamint a Kormány által alapított közalapítványok és alapítvány kormányzati felelőseiről és egyes feladatokról szóló 1034/2003. (IV. 24.) Korm.határozat 1. pontjában „az Arany János Közalapítvány” szövegrész hatályát veszti.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének

állásfoglalásai

a 2006. szeptember 26-án megtartott üléséről

1. Tájékoztató a 2006. októberi rendkívüli közgyűlés szervezéséről, javaslat a meghívottakra.

Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

Az Akadémia elnöksége 2006. júniusi ülésén határozatot hozott arról, hogy októberben rendkívüli közgyűlést kell tartani. Vizi E. Szilveszter elnök előterjesztésében javasolta, hogy a rendkívüli közgyűlést 2006. október 30-án, (hétfőn) tartsa meg az Akadémia. Délelőtt ünnepélyes ülést tartanak az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából. Délután kerül sor a munkaközgyűlésre, amelynek témája az akadémiai reform lesz. Amennyiben a vita nem záródik le a délutáni ülésszakon, a közgyűlés másnap (október 31-én) délelőtt folytathatja munkáját.

A délelőtti ünnepi ülésre a szokásos meghívotti körön kívül meghívást kapnak a Magyarországon akkreditált külföldi nagykövetek, a társadalmi és politikai élet jeles képviselői. Vizi E. Szilveszter bejelentette, hogy a rendkívüli közgyűlésen részt vesz Hiller István oktatási és kulturális miniszter.

Az elnökség 28/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség egyetért a rendkívüli közgyűlés 2006. október 30-i megszervezésével kapcsolatos előterjesztéssel.

2. Javaslat a 2006. évi Eötvös-koszorú kitüntetettjeire

Előterjesztő: Hátori József

Hátori József alelnök ismertette, hogy az MTA Elnöksége alkalmi bizottságot küldött ki a 2006. évi Eötvös József-koszorú odaítélésének előkészítésére. A bizottság elnöke Hátori József, tagjai Kroó Norbert, Marosi Ernő, Dudits Dénes, Enyedi György, Keviczky László, titkára Várkonyi László főosztályvezető-helyettes. Ez évben a tudományos osztályok vita után, titkos szavazással 8 javaslatot fogadtak el többségi szavazattal. A II., a VIII., a X. és a XI. Osztály az osztályok közötti megegyezés alapján nem tett javaslatot. A IX. Osztály Nyitrai Ferencné jelölése mellett, 60%-os arányban megszavazta a Molnár Imre professzorra tett javaslatot, az osztályok közötti megegyezés szerint azonban nem ezt terjesztette elő.

Az elnökség a szavazatszámoló bizottság elnökének megválasztotta Ádám József akadémikust, tagjaiul Jolán-kai Márton doktor képviselőt és Szász Domokos akadémikust.

Az elnökség 29/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség a 2006. évi Eötvös-koszorút titkos szavazással Király Péternek, a nyelvtudomány doktorának (I. o.), Farkas Miklósnak, a matematikai tudomány doktorának (III. o.), Pais Istvánnak, a mezőgazdasági tudomány doktorának (IV. o.), Schuler Dezsőnek, az orvostudomány doktorának (V. o.), Lajtha Györgynek, a műszaki tudomány doktorának (VI. o.), Varga Józsefnek, a kémiai tudomány doktorának (VII. o.) és Nyitrai Ferencnek, a közgazdaságtudomány doktorának (IX. o.) ítélte oda.

3. Javaslat az Elnökség 2006. II. félévi munkatervére

Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

Az elnökség 30/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség a 2006. II. félévi munkatervet változtatás nélkül fogadta el.

4. Tájékoztató az Új Magyarország Fejlesztési Tervről kialakított akadémiai véleményről

Előterjesztő: Vizi E. Szilveszter

Mesko Attila főtitkár ismertette, hogy Gyurcsány Ferenc miniszterelnök és Bajnai Gordon az Akadémián megbeszélést folytatott az Akadémia vezetőivel az Új Magyarország Fejlesztési Tervről (továbbiakban ÚMFT). A miniszterelnök elégedettségét fejezte ki az Akadémiától kapott magas szintű, alapos véleménnyel kapcsolatban. A napi sajtó röviden beszámolt az eseményről.

Szegő Károly főosztályvezető és Radácsi László főosztályvezető-helyettes ismertette az ÚMFT-t és az azzal kapcsolatos akadémiai véleményt.

Szegő Károly kitért arra, hogy az ÚMFT jelenlegi változatának kialakulása hosszú folyamat eredménye. Mintegy 2 évvel ezelőtt kezdődött meg – az Európai Uniói szabályai szerint – az országos fejlesztéspolitikai koncepció és az országos területfejlesztési koncepció kidolgozása, ami a 2007 és 2020 közötti időszakra rögzítette a célokat. Mindkét említett koncepciót az országgyűlés 2005-ben elfogadta. A fejlesztési folyamat lezárását követően, megindult egy háromlépcsős folyamat, ugyancsak az EU szabályai szerint, amelynek eredményeképpen Magyarország jogosult lesz a strukturális alap forrásaira pályázni. Első körben azoknak a pályázatoknak koncepcióját kellett megfogalmazni, amelyre majd később operatív programokat dolgoznak ki, részletesebb koncepciókkal. Harmadik körben ún. akciótervek készülnek, amelyek már a gyakorlati pályázati felhívások lesznek. A most megvitatott ÚMFT ennek a pályázati szakasznak az első része volt. Ezt az anyagot az MTA két menetben véleményezte. A 2006 februárjában megismert változatot lényegében elutasította, majd augusztusban már egy sokkal jobb, koherensebb és áttekinthetőbb anyagról adott véleményt. Szeptember 25-én váltak hozzáférhetővé az operatív programok, amelyeknek a vitája most kezdődik

meg. Szegő Károly kiemelte, hogy az MTA írásos, szövegszerű észrevételeit az ÚMFT esetében szinte minden esetben átvették, a koncepcionális megjegyzéseket pedig megfontolásra a kormány elé terjesztették.

Radácsi László ismertette az Akadémia ÚMFT-vel kapcsolatban megfogalmazott véleményét. Maga a vélemény több tucat szakértői anyag, valamint az MTA tudományos osztályai észrevételei alapján alakult ki. A beérkezett javaslatok összegzését a Társadalomtudományi és a Természet-tudományi Főosztály végezte el, a megszerkesztett anyagot a Vezetői Kollégium tárgyalta meg.

Az Akadémia az ÚMFT olvashatósága érdekében több, terminológiával kapcsolatos észrevételt is megfogalmazott. Az MTA számára a legfontosabb témakörök a tudástársadalom, a tudás-gazdaság köré csoportosuló K+F, valamint az innováció voltak. A szakértői vélemények összegzésében az Akadémia jelezte, hogy komoly érdekeltsége van a regionális tudásközpontok megalakításában, és a nemzeti kutatólaboratóriumok létrejöttében is komoly szerepet vállalna. Az MTA igénye, hogy az operatív programok kialakításában intézményesítetten vehessen részt. A brüsszeli anyag egyik leghangsúlyosabb elemének azt az összefüggést jelölte meg, amely a foglalkoztatás bővítése, illetve az oktatás, a köz- és felsőoktatás között van. Kifejezte az Akadémia aggodalmát, hogy a fejlesztési tervben visszaesés következett be a területfejlesztés problémájának, a regionalizmus és a decentralizáció kérdéseinek vizsgálataiban. Elsősorban Ferge Zsuzsa akadémikusnak köszönhetően részletes véleményt fogalmazott meg az MTA a társadalmi egyenlőtlenség kérdéséről és a szegregáció problémájáról. Hangsúlyozta továbbá az akadémiai vélemény a magyarországi kis- és középvállalkozások szerepét a gazdasági fejlesztésben. Józan Péternek köszönhetően a demográfiával kapcsolatos témakörben is nagyon részletes vélemény született.

Radácsi László általános gondolatként kiemelte, hogy a szakértők – elismerve az ÚMFT ezen változatának erőnyeit – továbbra is hiányolták azt a stratégiai víziót, amely meghatározná, milyen is lenne ez az „új” Magyarország a „rég”-hez képest, mit is jelentene egy olyan társadalom, amely nem egy fejlődőben levő periféria, hanem egy olyan tudástársadalom, amely valóban az Európai Unió egyik legdinamikusabban fejlődő gazdasága és társadalma lehet az elkövetkező évtizedekben.

Az elnökség 31/2006. számú állásfoglalása

Az elnökség az Új Magyarország Fejlesztési Tervről tartott beszámolót köszönettel tudomásul vette.

5. Előterjesztés az akadémiai reformról

Előterjesztő: Pléh Csaba

Az elnökség 32/2006. számú állásfoglalása

1. Az elnökség a Pléh Csaba főtitkár-helyettes által előterjesztett reformbizottsági anyagot* a javasolt módosításokkal, elfogadta.
2. Az elnökség egyhangú szavazással javasolja, hogy a soron következő, október 17-i elnökségi ülésre készítsen a

* „Előterjesztés az MTA reformjának második szakaszához” címmel az MTA honlapján olvasható.

reformbizottság egy rövidített anyagot. (Emellett elkészül egy részletes háttéranyag is.) A rövidített anyag kerül az október 30-i rendkívüli közgyűlés elé megvitatásra.

3. Az elnökség – egy ellenszavazattal és egy tartózkodással – felkéri a Doktori Tanácsot, hogy készítsen el egy tervezetet a tudomány doktora/MTA doktorai számáról és díjazásáról. A javaslatot az október 17-i elnökségi ülés

vitassa meg, és készüljön előterjesztés, amely az október 30-i rendkívüli közgyűlés döntését kéri az ügyben.

4. Az elnökség tagjai elfogadták, hogy a reform keretében sor kerül az MTA Titkársága átszervezésére is. Ezt az MTA főtitkára saját hatáskörében hajtja végre, amelyről beszámol a soron következő elnökségi ülésen.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2006. július 10-i ülésének (AKT 5/2006.) állásfoglalásai

Napirend:

- Alapító okirat módosítása (MTA közgyűlés határozatának alapján)
- Döntés a támogatott kutatócsoporti pályázatokról

AKT 1/5/2006. (VII. 10.) állásfoglalás:

1. A testület először az MTA SZBK Enzimológiai Intézet, az MTA Szegedi Biológiai Központ, valamint az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet alapító okiratáról szóló előterjesztést tárgyalta.

Az AKT az MTA SZBK Enzimológiai Intézet alapító okiratát 15 igen, 1 nem és 3 tartózkodás mellett elfogadta.

Az MTA Szegedi Biológiai Központ alapító okiratának módosítását a testület 14 igen, 2 nem és 3 tartózkodással fogadta el.

Az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet alapító okiratának módosítását az AKT 17 igen, 1 nem és 1 tartózkodás szavazattal elfogadta.

AKT 2/5/2006. (VII. 10.) állásfoglalás:

Az AKT megvitatta a támogatott kutatócsoporti pályázatok támogatására a felkért zsűri által kialakított javaslatot.

Az AKT 17 igen és 1 tartózkodás mellett, a 3 függőben levő pályázat kivételével, elfogadta a listán szereplő többi pályázat támogatására tett javaslatot. Felhatalmazta a főtitkárt, hogy 3 %-ot a legjobb belátása szerint használjon fel a problémás pályázatok rendezésére.

AKT 3/5/2006. (VII. 10.) állásfoglalás:

Meskó Attila javaslatot terjesztett elő azokról a pályázatokról, amelyek támogatást nem kapnak, de társult tagi státuszt ajánlunk fel nekik. Ezek előzetes listája az alábbi:

- Sárközi Tamás – Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem,
- Ágh Attila – Budapesti Corvinus Egyetem,
- Komlós Katalin – Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
- Magda Sándor – Károly Róbert Főiskola
- Kopp Mária – Semmelweis Egyetem.

Az AKT 17 igen és 2 tartózkodás mellett elfogadta az 5 társult tagi státuszra tett javaslatot.

K Ö Z L E M É N Y E K

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnöke a cigány származású fiatalok tudományos fokozat szerzésének érdekében pályázatot hirdet

tudományos segédmunkatársi munkakör

betöltésére.

A pályázatot elnyert pályázó részére az MTA a segédmunkatársi munkakör betöltésére a lehetőséget olyan tudományos intézetében biztosítja, amely intézet a kutatási

feladatait – legalább részben – a nyertes pályázó által művelt tudományághoz kapcsolódóan végzi.

A pályázatokat az MTA elnökének címezve, az **MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztály Humánpolitikai Osztályának vezetőjéhez** kell benyújtani (1245 Budapest, Pf. 1000).

A pályázat benyújtási határideje **2006. november 30.**

Pályázhatnak azok a legfeljebb 35 éves cigány származású fiatalok, akik a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló 51/2001. (IV. 3.) Korm.rendelet 2. § 2. pontjában meghatározott doktorandusz-hallgatói jogviszonyban állnak

[ideértve a mester-(DLA) képzésben résztvevőket is], teljes munkaidőben végzett munkaviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkeznek, valamint doktori képzésükből még legalább 24 hónap van hátra.

A pályázatnak a személyes adatokon kívül a következőket kell tartalmaznia:

- szakmai önéletrajzot, az eddigi publikációk és egyéb tudományos munkák jegyzékével;
- a pályázó doktorandusz-hallgatói jogviszonyát igazoló okiratot a tanulmányok várható befejezésének időpontjával;
- a pályázó nyilatkozatát arról, hogy teljes munkaidőben végzett munkaviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkezik;
- a lakóhelye szerinti, vagy ha ilyen nem létezik, a területi kisebbségi vagy az Országos Cigány Önkormányzat véleményét;
- minden olyan további dokumentumot, illetve okiratot, amit a pályázó fontosnak tart.

A pályázatokat az MTA elnöke által felkért kuratórium bírálja el.

A nyertes pályázót az MTA kutatóintézete a vonatkozó, hatályos jogszabályok alapján 2007. január 1-jétől 2008. december 31-ig (24 hónapra) nevezi ki tudományos segédmunkatársnak.

A pályázat eredménye az MTA honlapján tekinthető meg.

Dr. Vizi E. Szilveszter s. k.,
az MTA elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia a kezelésére bízott magánalapítvány felhasználásával,

Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázat

létrehozásával támogatni kívánja a fiatal magyar tudományos kutatók nemzetközi tudományos rendezvényeken való részvételét.

A vissza nem térítendő támogatás legmagasabb összege 150 000 Ft, és a nemzetközi tudományos konferenciák részvételi költségeinek (részvételi díj, útiköltség, szállás-költség stb.) fedezetéül használható fel.

Az Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázaton elnyerhető támogatásra a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alatt álló intézmények (kutatóintézetek, támogatott kutatóhelyek) tudományos munkakörben dolgozó, doktori fokozattal (PhD) rendelkező magyar kutatói pályázhatnak, a doktori cselekmény megkezdésétől számított 10 éven belül, de legfeljebb 40 éves korig.

A pályázatokat az MTA Titkársága Humánpolitikai Osztályához (1051 Budapest, Nádor u. 7., postacím: 1245. Budapest, Pf. 1000) **2007. január 31-ig** kell benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, születési időpontját;
- a doktori oklevél számát;
- a pályázó szakmai publikációinak jegyzékét;

- a munkahely megnevezését és címét;
- a nemzetközi rendezvény megnevezését, időpontját és helyét;
- a pályázó esetleges előadásának címét;
- a részvételi költség várható nagyságát;
- az intézményi és/vagy saját hozzájárulás mértékét;
- az igényelt támogatás összegét;
- az intézmény vezetőjének javaslatát;
- a tudományos szakterület egyik neves képviselőjének ajánló véleményét.

A támogatás odaítéléséről a Kuratórium javaslatára a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese, a Kuratórium elnöke dönt, amelyről az érintettek névre szóló értesítést kapnak. A nyertes pályázók nevét és a támogatás összegét az Akadémiai Értesítő 2007. áprilisi számában tesszük közzé. A támogatást elnyert kutatók a nemzetközi konferencián való részvételükről az MTA Titkársága Humánpolitikai Osztályának küldött rövid jelentésben számolnak be.

Magyar Tudományos Akadémia
Titkársága
Humánpolitikai Osztály

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén 16–17 óra között – bármely természetű ügyben – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Meskö Attila, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn 15:30–17:00 óra között – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Helyesbítés: Az Akadémiai Értesítő 2005. évi 7. számában az akadémiai területi bizottságok titkárságai módosított alapító okirataiban tévesen megjelent három tevékenységi kör helyesen:

55.30 *Étkezőhelyi vendéglátás*

74.85 Titkári, fordítói tevékenység

74.87 Máshová nem sorolt egyéb gazdasági tevékenység
(Kézirathiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója
Budapest, 2006. Nyomdai táskaszám: 4539
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. – Termékmenedzser: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865–9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 4692,— Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 391,— Ft áfával.